

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

Анализ на работни срещи, проведени с фокус- групи, във връзка с изграждане на Младежки център на територията на община Дупница.

Във връзка с осъществявания от Сдружение “Партньори-Дупница” проект „Застъпническа кампания за създаване на Младежки център в град Дупница”, подкрепен от Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа и Институт „Отворено Общество”- София, на 11 октомври 2011 г. , в Кръглата зала на Община Дупница се проведе работна среща с три фокус-групи.

Тъй като основната цел на кампанията е да допринесе за създаването на Младежки център, чиито най-важни функции ще бъдат социалното и икономическо приобщаване на младите хора в региона на Дупница във време на криза, основните задачи на проекта са изследването с качествени и количествени методи на мненията и нагласите на респондентите за необходимостта от такъв център и предмета на неговата дейност.

Като основен аргумент при изследването, изтъкваме факта, отбелязан в Националната стратегия за младежта 2010-2020: „Публичните услуги в подкрепа на младите хора все още не са необходимото ниво и не достигат до нуждаещите се, особено младежите в малките населени места.”

По своята същност срещата с фокус-групи представлява качествен метод за изследване на темата „Младежкият център като среда за неформално образование.” Дискусиите във фокус-групите имат за цел да бъде събрана обективна информация във връзка с провежданата застъпническа кампания. Чрез организирането на фокус-групите се търси възможност за оформяне на гледища по отношение на създаването и функционирането на Младежки център в Дупница. Плурализмът на мненията във фокус-групите благоприятства изграждането на смислови полета, които следвайки определена логика, могат да изградят визия за дейността и функциите на този център.

Фокус-групата, като внимателно подготвена дискусия, обобщава отделни интереси и дефинира понятия в определена област на дейност. В този смисъл, методът на фокус-групите дава възможност да се начертае в най-общ вид рамката на дейностите, допринасящи за социалната и икономическа адаптация на младите хора в община Дупница във време на криза.

Това позволява изграждане на хипотеза за необходимостта и адекватността на тази услуга в интерес на нуждите на обществото.

Освен това, базисната информация, събрана при срещата с фокус-групите, може да послужи за основа на по-разширено и подробно изследване на проблематиката като

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

анкетата, служеща за основно количествено проучване на мнението на младите хора, бъде апробирана и неяснотите бъдат отстранени.

Подборът на участниците във фокус-групите дава възможност да бъдат обхванати различни социални групи и на тази база да бъдат диференцирани различните интереси на младите хора, живеещи на територията на община Дупница.

По-конкретно, проведените срещи с фокус-групите имаха за цел да наберат емпирична информация, с която да бъдат потърсени отговори на следните въпроси:

- Съществува ли необходимост от Младежки център на територията на община Дупница?
- Каква функция да изпълнява този център и какви дейности да развива?
- Имат ли представа участниците от понятието „доброволчество” и необходима ли е доброволческа дейност в община Дупница?
- Биха ли участвали младежите в работата на Младежкия център, колко време биха отделили за подобен вид дейност и срещу какво заплащане?

В проучването с метода на фокус-групата взеха участие 19 младежи, които оформят типичния възрастов и социален профил на младежите, живеещи на територията на Община Дупница:

I фокус-група (младежи на възраст от 19 до 26 години)

Пол	Възраст	Социален статус
мъжки	19	строителен работник
женски	26	безработна
женски	25	безработна
женски	23	управител търг.обект
женски	23	сътрудник-продажби
мъжки	25	безработен
мъжки	19	ученик

*един от участниците е от ромски произход;

II фокус-група (младежи на възраст от 15 до 18 години, в риск от социално изключване)

Пол	Възраст	Социален статус
мъжки	17	ученик
женски	16	ученик
женски	18	ученик
женски	16	ученик
мъжки	16	ученик

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

*младежите са определени като принадлежащи към рисковата група, поради отпадането им от образователната система или непосредствен риск от отпадане към момента на провеждане на изследването;

* трима от младежите са от ромски произход;

III фокус-група (младежи на възраст от 17 до 18 години)

Пол	Възраст	Социален статус
мъжки	17	ученик
мъжки	18	ученик
мъжки	17	ученик
мъжки	17	ученик
женски	17	ученик
мъжки	18	ученик
мъжки	17	ученик

Времето за дискусия и апробиране на количествената методика (анкета) бе фиксирано – 60 мин.

Основни резултати от проведените фокус-групи:

Всички младежи, участвали в трите фокус-групи изразиха категоричното мнение, че съществува необходимост от Младежки център на територията на **Община Дупница**. Тъй като проучването има за цел да установи специфичните потребности на младежите от различни социални групи, във връзка с тяхната социална адаптация, при проведените фокус-групи се оформиха следните основни тенденции по отношение функциите на Младежкия център:

- Младежите от трите фокус-групи изтъкнаха нужда от място, където да се срещат и общуват със свои връстници, както и да дискутират актуални теми;
- Младежите изразиха необходимост от място, където да получат информация по въпроси, свързани с професионалното им развитие, както и информация за различни спортни и културни събития, провеждани на територията на общината;
- Като важна функция на Младежкия център младежите посочиха превантивните мерки по отношение на зависимостите;
- Изтъкната беше необходимост от гражданско обучение, допълващо училищното образование;
- Младежите смятат, че трябва да бъдат инициирани и координирани различни общественополезни инициативи, свързани с екологични, културни, спортни и социални дейности;

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

По отношение на дейностите, осъществявани от Младежкия център, всяка от групите открие различни видове дейности, които до известна степен отразяват и различния социален статус на участниците в трите фокус-групи.

Младежите от I фокус-група (младежи на възраст от 19 до 26 години) изразиха мнението, че центъра не бива да развива много дейности, а броя им трябва да бъде между три и пет. В дискусиата обаче се оформи виждането, че дейностите трябва да имат комплексен характер, за да задоволяват потребностите на голям брой младежи, както и да бъде гарантирана общодостъпност и приобщаване на широк кръг от хора. Най-важните дейности, които младежите изтъкнаха са: дейности, свързани със създаване на контакти и консултации, улесняващи бъдещата им професионална реализация (оформи се мнението центъра да предлага професионално ориентиране при избор на ВУЗ, както и необходимостта от гражданско обучение); културна дейност, която ще има за цел не само занимания с различен вид хобита, но и ще възпитава интерес към различни видове културни събития, към тази дейност те причисляват и организирането на различни видове фестивали; спортна дейност, която също включва организирането на състезания и турнири между различни училища и клубове; социална дейност, включваща организиране на образователни и обучителни семинари, свързани с превенция на зависимостите и здравна просвета; образователна дейност, свързана с чуждоезиковото обучение, както и възможност за интерактивно обучение, чрез получаване на възможност за комуникация помежду им осъществявана на чужд език, бе изведена и идеята за необходимост от подпомагане на подготовката по общообразователните предмети; организиране на групи за взаимопомощ между младите хора.

При дискусиата младежите изразиха представата за Младежкия център като място за срещи между младите хора, кафене, където на различните маси ще се дискутират различни актуални проблеми и ще се обменя информация.

В хода на дискусиата младежите обосноваха мнението си, като изтъкнаха няколко важни според тях проблеми, характерни за възрастта и социалния им статус. Един от тези проблеми е получаването на информация. Според младежите, социалните мрежи в Интернет не предоставят достатъчно информация по интересувашите ги проблеми, а стесняват фокуса на социална комуникация и адаптация, тъй като се разискват специфични и тясно профилирани теми, в същото време младежите не ползват и информация от конвенционалните медии, в резултат на което нямат изградени умения за набавяне и подбор на значима и полезна за социалното им развитие и приобщаване информация. В този смисъл, участниците в дискусиата споделят мнението за необходимост от широка реклама за дейността и функциите на центъра. Работещите в Младежкия център хора, младежите виждат като хора с разностранни интереси и просветителска нагласа.

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

При апробирането на анкетата за количествени данни респондентите показаха средно време за попълване от 7 мин. и предложиха преформулировка на един от въпросите, с аргумента, че въпроса не е достатъчно ясен и дублира в някаква степен другите въпроси.

Младежите от II фокус-група (младежи на възраст от 15 до 18 години, в риск от социално изключване) изразиха мнението, че дейностите, които ще осъществява центъра трябва да бъдат свързани със занимания през свободното им време, като тези занимания бъдат свързани с техните интереси и таланти; друга, необходима според тях дейност, е организирането на занималня, която да подпомага общообразователната им подготовка, както и чуждоезиково обучение. Във връзка с дейността на Младежкия център, респондентите от тази група смятат, че центърът трябва да предлага услуги като закрит басейн, спортни дейности, боулинг, тенис, курсове по автомобилизъм и мотоциклетизъм, танци и пеене. Изтъкват необходимостта от киносалон, музей (занимания в този музей) и дискотека („без чалга“).

Акцентът при проведената дискусия в тази група, участниците поставиха върху организирането на „занималня“, подпомагаща общообразователната им подготовка като една от водещите дейности на Младежкия център. Представата, която те изграждат за подобен вид услуга е като зала, в която двама или трима учители консултират учениците във връзка с трудностите, които те срещат при подготовката на уроците и подпомагат усвояването на знанията. Респондентите изразиха мнението, че има необходимост от строга дисциплина, за да имат ефект общообразователното и чуждоезиковото обучение, което те виждат като водеща дейност на Младежкия център.

Като основни проблеми, характерни за тяхната социална общност, младежите изтъкнаха липсата на информация за младежки дейности, способстващи тяхното социално приобщаване, нарастващата употреба на меки и твърди наркотици (един от участниците сподели, че познава над 200 човека, употребяващи наркотици), както и употребата на алкохол. Превенцията на тези проблеми младежите виждат чрез уплътняване на свободното им време.

Апробирането на анкетата отне на участниците средно време 12 мин.

Младежите от III фокус-група (младежи на възраст от 17 до 18 години), смятат че Младежкия център трябва да бъде място, където да уплътняват свободното си време с нещо ползотворно, да развиват талантите си и да изразходват излишната енергия, затова дейностите, които ще предлага центъра, трябва да бъдат свързани с обучения по различни видове изкуство. Друга дейност, която би била в унисон с техните интереси, е професионалното ориентиране и консултиране при избор на ВУЗ. Младежите изтъкват и необходимост от дейност, свързана с предоставянето на информация относно възможностите, които предоставят различни сфери, свързани с

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

тяхното социално приобщаване (пазар на труда, курсове по бизнес, обучение, допълващо професионалната им квалификация и компетентност).

Младежите от тази фокус-група не виждат необходимост от подпомагане на общообразователната им подготовка, тъй като училищата предлагат консултации по различните учебни предмети.

Тази фокус-група изрази категоричното мнение, че в Младежкия център трябва да има кафене, което да бъде място за свободно общуване с връстници (идеята беше предложена от I фокус-група).

Апробирането на анкетата за количествено изследване отне на участниците средно време 6 мин.

Младежите от трите фокус-групи споделиха очакването, че услугите, които ще предоставя центърът, ще бъдат безплатни, или цената им ще бъде по-ниска в сравнение с тази, която предлагат други институции или лица, предоставящи образователни услуги.

Важен детайл, които изпъкна при дискусиите, проведени във фокус-групите е, че участниците в I и II група изявиха желание центърът да подпомага общообразователната подготовка на младежите. Младежите от първата фокус-група са вече преки участници в пазара на труда и това явно оказва влияние при осъзнаването на дефицитите в подготовката им, младежите от втората група са в риск от отпадане от образователната система (или вече са отпадали от нея), като в подпомагането на общообразователната им подготовка те виждат възможност да бъде избегнат този риск.

Дискусиите с трите фокус-групи по първите два въпроса, които изграждат логически-смыслово полето, свързано с необходимостта от Младежки център и неговите функции и дейност, се потвърждават и от количественото измерване на мнението на участниците, което осъществява анкетата. При апробирането на анкетата, резултатите оформиха следната рамка на визията на участниците относно изграждането на Младежки център:

1. Участниците в по-голямата си част са запознати с неформалното образование (74%;14 участници); не са запознати (21%; 4 участници), а 1 (5%) не може да прецени дали е запознат.
2. Голяма част от участниците (95%; 18 участници) преценяват неформалното образование като дейност, която би била полезна за региона.
3. 79%(15 участници) не могат да посочат организация, която се занимава с неформално образование на територията на Община Дупница, другите 21% (4 участници) посочват – НТС (2), Езикова школа „Алфа”(1), Младежки консултативен съвет(1), като организации, осъществяващи неформално образование.

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

4. Всички участници (100%;19 участници) се обединяват около твърдението „Аз искам да уча нови неща”.
5. 53% (10 участници) посочват, че посещават място, което е свързано с научаването на нови неща, 16% (3 участници) знаят, че има такива места, но не ги посещават, а 31% (6 участници) не знаят и не могат да посочат такова място, където биха могли да научават нови неща, но биха желали да има такова място.
6. Идеята да бъде изграден Младежки център, чиято дейност да бъде свързана с неформалното образование на хората между 13 и 25 години, е подкрепена от 95% (18 участници), 1 участник (5%) не може да прецени би ли подкрепил такава идея.
7. Участниците биха посещавали такъв център, като 32% (6 участници) биха го посещавали, независимо от неговата дейност, а 68% (13 участници) биха го посещавали, ако обучението, което се предлага там им допада и би било полезно за тях.
8. Водещи теми при неформалното образование, според мнението на участниците са:
 - Доброволческите инициативи-68% (13 участници);
 - Култура и фолклор-63% (12 участници);
 - Младежко предприемачество (бизнес)-53% (10 участници);
 - Опазване на околната среда-53% (10 участници);
 - Индивидуални и интерактивни, комуникационни и езикови обучения-53% (10 участници);
 - Журналистика-42% (8 участници);
 - Гражданско участие и социално включване-42% (8 участници);
 - 42% (8 участници) предлагат различни теми от включените в анкетата;
 - Подготовка и управление на проекти-37% (7 участници);
 - Блогове и сайтове-21% (4 участници)

*Броят на процентите надхвърля 100, тъй като участниците са посочвали по няколко теми.

9. Водещи занимания и обучения по изкуствата,които би предлагал Младежкия център, според мнението на участниците са:
 - Спортни танци-53% (10 участници);
 - Компютърна анимация и дизайн-53% (10 участници);
 - Театрално изкуство-53% (10 участници);
 - Изобразително изкуство-42% (8 участници);
 - Рок и поп пеене-37% (7 участници);
 - Фолклорно пеене-37% (7 участници);
 - Кино и телевизионно изкуство-37% (7 участници);
 - Художествена фотография-37% (7 участници);
 - Скулптуриране и пластика-31% (6 участници);

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

- Класическо пеене-26% (5 участници);
- Народни танци-26% (5 участници);
- Други занимания и обучения, нефигуриращи в анкетата-16% (3 участници);
- Поп-фолк пеене-11% (2 участници);
- Балет-11% (2 участници);

*Броят на процентите надхвърля 100, тъй като участниците са посочвали по няколко занимания и обучения, които биха желали да осъществява Младежкия център.

10. Сред личните ползи, които участниците очакват от евентуалното изграждане на Младежки център са:

- 63% (12 участници) посочват придобиването на информация, която ги интересува;
- 58% (11участници) смятат, че Младежкия център ще им бъде полезен при срещата с хора, които споделят техните интереси;
- 58% (11участници) смятат, че Младежкия център ще им бъде полезен с възможността, която ще им предостави, да помагат на хора в нужда;
- 47% (9 участници) очакват центъра да им даде възможност да срещнат нови приятели;
- 37% (7 участници) очакват дейностите в центъра да ги обогатят като хора;
- 37% (7 участници) очакват лична полза при придобиването на опит по специалността, в която учат или работят;
- 31% (6 участници) очакват дейностите в центъра да им помогнат да печелят повече пари в бъдеще;
- 16% (3 участници) виждат лична полза, като помощ при подготовката за училище;

*Броят на процентите надхвърля 100, тъй като участниците са посочвали по няколко лични ползи, които те виждат от изграждането на Младежки център в Община Дупница.

11. 95% (18 участници) смятат, че изграждането на Младежки център ще бъде от полза за цялото общество, а 5% (1 участник), че ще бъде от полза само за младежите.
12. Всички участници споделят мнението, че имат нужда от място за общуване с хора, които споделят техните интереси.
13. 95% (18 участници) споделят необходимост от място, където биха могли да допълнят професионалните си умения. 5% (1 участник) не може да прецени дали има необходимост от такова място.

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

14. Участниците се обединяват около мнението, че съществува необходимост от място, където да развиват таланта си.
15. Резултатите от анкетата показват и необходимост от място, където участниците да упражняват хобито си.

Чрез резултатите от количественото изследване (анкетата) на мнението на младежите-участници във фокус-групите бяха потвърдени, прецизирани и валидизирани в голяма степен, изказаните в дискусиата гледища относно необходимостта, функциите, дейностите и ползата от изграждане на Младежки център в Дупница (посочени в началото на анализа).

Апробирането на анкетата сред младежите от фокус-групите даде възможност на изследователите да направят преценка за прецизността и детайлността по отношение на изследваната проблематика, което ще благоприятства по-обширно проучване на мнението на младежите живеещи в община Дупница, с цел изграждането на Младежки център. Времето, необходимо на участниците за попълване на анкетата е индикация, че може да бъде очаквана мотивация в достатъчна степен за попълване на анкетата от голям брой респонденти, което ще даде възможност за представителност на изследването.

Въпросът за представата на младежите за доброволчеството търси оценка на отношението им към него като начин за добиване на професионални умения и развиване на тези умения чрез упражняване на общественополезна дейност. В същото време, доброволчеството е свързано с възможността за добиване на социален опит и компетентност, които благоприятстват изграждането на активна лична позиция по наболели социални проблеми и умението да се взема решение за адекватна дейност по разрешаването на тези проблеми.

Трите фокус-групи възприемат доброволчеството преди всичко като благотворителна дейност.

При дискусиата с I фокус-група стана ясно, че младежите нямат изградена представа за целите, възможностите и полетата на изява на доброволчеството. Обект на доброволческата дейност, според участниците в тази фокус-група, са децата в неравностойно положение. Само един респондент посочи старите хора като обект на доброволческа дейност, а друг респондент включва всички възрастови групи.

Като основни доброволчески дейности респондентите посочват основно дарителската дейност и работата свързана с превенция на зависимостите, както и дейността свързана с превенция на насилието. Никой от участниците не посочи при дискутирането на въпроса лични ползи като добиване на опит и знания, като възможности за повишаване на социалната компетентност и подкрепа по отношение на професионалното и кариерно развитие.

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

Участниците във фокус-групата схващат доброволческата дейност като безвъзмездна работа, която би им донесла морално удовлетворение и изявяват готовност да извършват такава дейност през свободното си време.

II фокус-група изрази представата, че доброволчеството е дейност свързана с подпомагане на институциите, общественополезна дейност или работа в помощ на другите.

Като обект на доброволческа дейност отново са посочени децата и младежите в неравностойно положение. Като сфера на приложение на доброволческата дейност участниците посочват озеленяването, залесяването и почистването. Като лична полза участниците в тази фокус-група посочват възможността да опознаят хората, да станат по-добри, да добият опит, да си уплътнят времето и да свършат нещо полезно.

Тъй като при участниците в тази група съществува риск от отпадане от образователната система, изтъкнатите от тях лични ползи във връзка с доброволческата дейност, биха могли да бъдат сметени като натрупване на социален опит и компетентност. Младежите изразиха и готовност да участват в доброволчески обучения.

Участниците и във тази фокус-група, както участниците в първата споделят мнението, че доброволчеството е безвъзмездна дейност и изразяват готовност да отделят за доброволческа дейност между 2 и 4 часа седмично от личното си време.

При дискусията с III фокус-група бе изразена представата, че доброволчеството е работа за благо на града.

Отново като обект на доброволческа инициатива са посочени децата в риск, като една от дейностите е формулирана като „емоционална подкрепа”.

Възможности за доброволческа работа участниците в тази фокус-група виждат при озеленяването, залесяването и почистването на публични места.

Мотивацията на участниците да участват в доброволчески инициативи е личното предпочитание към даден вид дейност, удовлетворението от свършената работа.

От личното си време биха отделили между 2 и 5 часа седмично.

Тази фокус-група изрази мнението, че доброволчеството не е непременно безвъзмездна работа, а трябва да бъде и възнаградена.

Последният въпрос, разискван в дискусиите с фокус-групите, логически и смислово кореспондира с предходния въпрос, тъй като има за цел да уточни нагласата на младежите за бъдеща работа в Младежкия център и заплащането, което биха очаквали за работата си. При отговора на този въпрос особено силно изпъкна различния социален статус на участниците в трите фокус-групи, както и в представата

Застъпническа кампания за създаването на Младежки център в град Дупница

им за реалното заплащане в различните сфери на пазара на труда. Очакванията на първата фокус-група, при евентуално участие в работата на центъра, се обединиха около сумата 400-500 лв., при втората фокус-група участниците изтъкнаха сумата от 200-300 лв (колкото да си покрият нуждите)., докато при третата фокус-група участниците посочиха сумата около 700 лв.

В обобщение може да се каже, че всички участници изявиха желание за работа в структура от типа на Младежки център.

Изводите, които се налагат от дискусиите с трите фокус-групи са следните:

- **Младежите от изследваните социални групи имат необходимост от изграждане на Младежки център;**
- **Младежите, независимо от социалния си статус, имат сходни виждания за функциите и дейностите, които ще развива Младежкия център;**
- **Младежите считат, че биха имали полза от неформалното образование;**
- **Младежите изразяват готовност и желание за доброволческа дейност, свързана с разрешаването на проблеми в общността;**